

Welkomstwoord Paul Doop, voorzitter Stichting Nationale Herdenking 15 augustus 1945 bij het Indisch Monument 15 augustus 2026

Nationale Herdenking
15 augustus 1945

Meneer Excellenties, dames en heren,

Graag heet ik u hier van harte welkom bij het Indisch Monument.

A special word of welcome I would like to extend to the ambassadors of Indonesia and of the former Allied Nations which contributed to the final end of the Second World War.

Wij herdenken het einde van de Tweede Wereldoorlog in het gehele Koninkrijk der Nederlanden.

Wij herdenken alle slachtoffers die in en rond het toenmalig Nederlands-Indië, nu Indonesië, zijn gevallen.

Militairen van leger, marine, marineluchtvaartdienst, Indische Nederlanders, Europeanen, Indonesiërs, Molukkers, Papoea's, Chinezen; alle bevolkingsgroepen hebben tot op het einde van de oorlog zwaar geleden onder de Japanse agressie en bezetting. Velen overleefden dit niet. Net als de honderdduizenden Indonesische dwangarbeiders, de romusha's.

Vorig jaar sprak de Koning tijdens de Nationale Herdenking. Het was in meerdere opzichten een gedenkwaardige toespraak. Hij zei onder meer het volgende:

*"We herdenken vandaag het einde van de Tweede Wereldoorlog in het Koninkrijk der Nederlanden – in de wetenschap dat 15 augustus 1945 géén omslagpunt was naar vrede, vrijheid en verzoening voor iedereen. – Dat is een bitter besef. Herdenken is nooit gemakkelijk..... Samen **herdenken** betekent ook: samen **nadenken** over moeilijke en confronterende vragen."*

Vandaag doen wij dat hier op het veld wanneer wij denken aan het verdriet van diegenen die wij kennen en die nog elke dag in onze gedachten zijn. Zij die het leven hebben gelaten en diegenen van wie wij weten dat hoewel zij het overleefden, voor het leven door de oorlog waren getekend.

Ons jongerennetwerk Jong1508 heeft vandaag voorafgaand aan deze herdenking gesprekken georganiseerd van jongeren met de overlevenden van de oorlog die nog bij ons zijn.

Deze getuigenissen gaan over mensen zoals u en ik. Het gaat over het wel of niet opstaan in onmogelijke situaties. Over wegstijgen of in opstand te komen. Over moed, angst en wanhoop.

Zoals in het gedicht naar Wim Kan, zoals u dat straks hoort, staat

*“En toen het eindelijk ging stromen,
bleven de verhalen komen.
Het waren onze kinderen vaak,
die vragen gingen stellen.”*

Het is belangrijk – om bij het herdenken – naar deze getuigenissen te luisteren. Dit is waar de Koning over sprak: *“...het samen **n**adenken over moeilijke en confronterende vragen”.*

De drie-generatiekrans die vandaag bij het monument wordt gelegd symboliseert de verbondenheid tussen de generaties. Vandaag herdenken we niet alleen hier bij het Indisch Monument in Den Haag, maar bij meer dan 75 lokale herdenkingen door heel Nederland.

Het is nodig, zo hard nodig, dat wij herdenken en de verhalen blijven doorgeven. Zo dragen wij bij aan een samenleving die zich bewust is van wat het betekent om in vrijheid te leven.

Ik wens u een mooie en gedenkwaardige herdenking toe.